

ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1968

Vyhlásené: 22.12.1968 Časová verzia predpisu účinná od: 01.10.1988 do: 01.09.1994

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

161

ZÁKON

z 19. decembra 1968

**o osobitnom prídavku k dávkam, o zmenách v dôchodkovom
zabezpečení účastníkov odboja a o niektorých ďalších zmenách v
sociálnom zabezpečení**

Národné zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

Čl. III

Zmeny zákona o sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov

Zákon č. 103/1964 Zb. o sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov v znení zákonov č. 141/1965 Zb., č. 116/1967 Zb. a č. 89/1968 Zb. sa mení a dopĺňa takto:

1. Paragraf 1 ods. 1 č. 3 písm. c) znie:

"c) bojovníkov proti fašizmu, obetí vojny a fašistickej perzekúcie v dobe neslobody, ako aj účastníkov oslobodzovacích bojov za prvej svetovej vojny (ďalej len "účastníci odboja") a účastníkov prípravy na obranu Československej socialistickej republiky,"

2. Paragraf 39 ods. 1 č. 2 znie:

„2. doba

a) pred 1.januárom 1957, po ktorú žena bez toho, že by bola členkou jednotného roľníckeho družstva, trvale v ňom pracovala (§ 2 ods. 1 a 2) v určenom rozsahu, aj keď táto doba nebola započítateľná podľa predpisov o dôchodkovom poistení členov jednotných roľníckych družstiev,

b) pred 1. januárom 1969, po ktorú družstevníčka pred vstupom do jednotného roľníckeho družstva spolupracovala v rozsahu zakladajúcom účasť na dôchodkovom poistení spolupracujúcich členov rodiny na súkromnom hospodárstve svojho manžela, ktorý bol jednotlivo hospodáriacim roľníkom, alebo po ktorú družstevníčka bola v ustanovenom rozsahu pracovne činná v jednotnom roľníckom družstve I. alebo II. typu."

3. V § 45 ods. 3 a § 54 ods. 4 sa na konci týchto odsekov vypúšťa časť vety za bodkočiarkou.

4. V § 47 ods. 1 sa na konci vety bodka nahrádza bodkočiarkou a pripája sa táto ďalšia veta:

„ak ide o starobný dôchodok so zvýšením za dobu ďalšej pracovnej činnosti po vzniku nároku na tento dôchodok, nesmie dôchodok spolu s týmto zvýšením a s akýmkoľvek iným dôchodkom z dôchodkového zabezpečenia (poistenia) prevyšovať sumu 2500 Kčs mesačne."

5. Paragraf 47 ods. 4 znie:

„(4) Ak je starobný dôchodok jediným alebo hlavným zdrojom výživy dôchodcu,

a) vymeria sa starobný dôchodok najmenej sumou 445 Kčs mesačne, a ak je na dôchodok odkázaný aj rodinný príslušník dôchodcu, najmenej sumou 645 Kčs mesačne; ak je týmto rodinným príslušníkom manželka, ktorá má dôchodok, vymeria sa starobný dôchodok tak,

aby spolu s dôchodkom patriacim manželke nebol menší ako 750 Kčs mesačne. Starobný dôchodok v najnižšej výmere podľa predchádzajúcej vety sa vymeria aj nad 90 % priemernej mesačnej pracovnej odmeny (odsek 3);

b) môže byť starobný dôchodok v najnižšej výmere podľa § 46 ods. 2 vymeraný aj nad 90 % uvedenej priemernej mesačnej pracovnej odmeny."

6. V § 48 sa pripája nový odsek 3, ktorý znie:

„(3) Ak starobný dôchodok je jediným alebo hlavným zdrojom výživy dôchodcu a úprava podľa predchádzajúcich ustanovení nie je výhodnejšia, vymeria sa sumou 445 Kčs mesačne, a ak je na dôchodok odkázaný aj rodinný príslušník dôchodcu, sumou 645 Kčs mesačne; ak je týmto rodinným príslušníkom manželka, ktorá má dôchodok, vymeria sa starobný dôchodok tak, aby spolu s dôchodkom patriacim manželke nebol menší ako 750 Kčs mesačne."

7. Paragraf 58 ods. 4 znie:

„(4) Ak je invalidný dôchodok jediným alebo hlavným zdrojom výživy dôchodcu,

a) vymeria sa invalidný dôchodok najmenej sumou 445 Kčs mesačne, a ak je na dôchodok odkázaný aj rodinný príslušník dôchodcu, najmenej sumou 645 Kčs mesačne; ak je týmto rodinným príslušníkom manželka, ktorá má dôchodok, vymeria sa invalidný dôchodok tak, aby spolu s dôchodkom patriacim manželke nebol menší ako 750 Kčs mesačne. Invalidný dôchodok v najnižšej výmere podľa predchádzajúcej vety sa vymeria aj nad 90 % priemernej mesačnej pracovnej odmeny (odsek 3) aj členovi družstva staršiemu ako 20 rokov;

b) môže byť invalidný dôchodok dosahujúci aspoň 445 Kčs mesačne, na ktorý nie je odkázaný žiadny rodinný príslušník dôchodcu, vymeraný až do výšky 645 Kčs mesačne, nie však nad 90 % uvedenej priemernej mesačnej pracovnej odmeny."

8. V § 59 sa pripája nový odsek 5, ktorý znie:

„(5) Ak invalidný dôchodok je jediným alebo hlavným zdrojom výživy dôchodcu a úprava podľa predchádzajúcich odsekov nie je výhodnejšia, vymeria sa invalidný dôchodok sumou 445 Kčs mesačne, a ak je na dôchodok odkázaný aj rodinný príslušník dôchodcu, sumou 645 Kčs mesačne; ak je týmto rodinným príslušníkom manželka, ktorá má dôchodok, vymeria sa invalidný dôchodok tak, aby spolu s dôchodkom patriacim manželke nebol menší ako 750 Kčs mesačne."

9. V § 66 ods. 3 sa pripája táto ďalšia veta:

„Ak je vdovský dôchodok jediným alebo hlavným zdrojom výživy vdovy, vymeria sa najmenej sumou 445 Kčs mesačne."

10. Paragraf 66 ods. 6 znie:

„(6) Ustanovenie odseku 3 prvej vety o najnižšej výmere vdovského dôchodku neplatí pre vdovské dôchodky vdov po členoch družstiev, ktoré neboli uznané za družstvá s vyššou úrovňou hospodárenia."

11. Paragraf 67 znie:

„§ 67

Súbeh vdovského dôchodku s príjmom zo zárobkovej činnosti

(1) Ak je vdova zárobkovo činná, kráti sa vdovský dôchodok o polovicu sumy, o ktorú úhrn vdovského dôchodku a hrubého príjmu zo zárobkovej činnosti prevyšuje mesačne sumu 1500 Kčs.

(2) Vdovský dôchodok sa nekráti zárobkove činnnej vdove

- a) po dobu jedného roka od smrti manžela,
- b) ak sa vdova stará aspoň o jedno dieťa (§ 44 ods. 2)."

12. Za § 74 sa vkladá nový tretí oddiel, ktorý znie:

**„Tretí oddiel
Dôchodkové zabezpečenie účastníkov odboja**

**§ 74a
Úvodné ustanovenie**

Pre dôchodkové zabezpečenie účastníkov odboja a pozostalých po nich platia ustanovenia tohto zákona, pokiaľ sa v tejto časti neustanovuje inak.

**§ 74b
Skupiny účastníkov odboja**

(1) Účastníci odboja, ktorí spĺňajú podmienky ustanovené zákonom č. 255/1946 Zb. o príslušníkoch československej armády v zahraničí a o niektorých iných účastníkoch národného odboja za oslobodenie alebo zákonom č. 462/1919 Zb. o prepožičiavaní miest legionárom v znení zákona č. 196/1946 Zb., sa pre účely dôchodkového zabezpečenia zaraďujú do týchto štyroch skupín:

1. do I. skupiny sa zaraďujú účastníci odboja,
  - a) ktorých odbojová činnosť trvala aspoň štyri roky, ak v tejto dobe aspoň šesť mesiacov
    - vykonávali poľnú službu v ozbrojených útvaroch alebo
    - boli väznení z dôvodov fašistickej perzekúcie,
  - b) ktorí aspoň dva roky vykonávali poľnú službu v ozbrojených útvaroch,
  - c) ktorí boli výkonnými letcami alebo parašutistami zhodenými alebo vysadenými v tyle nepriateľa,
  - d) ktorí zomreli v boji alebo v čase väznenia z dôvodov fašistickej perzekúcie, alebo sa za uvedených okolností stali úplne (čiastočne) invalidnými, pokiaľ invalidita trvá v čase vzniku nároku na dôchodok, alebo
  - e) ktorých odbojová činnosť trvala nepretržite od roku 1939 do oslobodenia;
2. do II. skupiny sa zaraďujú účastníci odboja,
  - a) ktorých odbojová činnosť trvala aspoň dva roky, ak v tejto dobe aspoň tri mesiace
    - vykonávali poľnú službu v ozbrojených útvaroch alebo
    - boli väznení z dôvodov fašistickej perzekúcie,
  - b) ktorí aspoň šesť mesiacov vykonávali poľnú službu v ozbrojených útvaroch alebo
  - c) ktorých odbojová činnosť trvala aspoň štyri roky, pokiaľ nespĺňajú podmienky pre zaradenie do I. skupiny;
3. do III. skupiny sa zaraďujú účastníci odboja,
  - a) ktorí boli príslušníkmi ozbrojených útvarov alebo boli väznení z dôvodov fašistickej perzekúcie, alebo
  - b) ktorých odbojová činnosť trvala aspoň rok, pokiaľ nespĺňajú podmienky pre zaradenie do I. alebo II. skupiny;

4. do IV. skupiny sa zaraďujú účastníci odboja,
- a) ktorých odbojová činnosť trvala po dobu kratšiu ako jeden rok alebo
  - b) ktorí boli účastníkmi povstania v máji 1945,*)
pokiaľ nespĺňajú podmienky pre zaradenie do I., II. alebo III. skupiny.

(2) Účastníci protivojnových vzbúr za prvej svetovej vojny sa zaraďujú do IV. skupiny účastníkov odboja.

§ 74c

Priemerná mesačná pracovná odmena

Ak účastník odboja zmenil pre zdravotné poškodenie, ktoré utrpel v súvislosti s odbojovou činnosťou, svoju doterajšiu pracovnú činnosť (zamestnanie), zisťuje sa jeho priemerná mesačná pracovná odmena pre výpočet dôchodku, pokiaľ je to pre neho výhodnejšie, z pracovnej odmeny (zárobku), ktorú dosahujú rovnako kvalifikovaní zdraví družstevníci (pracovníci) v povolani, ktoré účastník odboja predtým vykonával.

§ 74d

Vek potrebný pre nárok na starobný dôchodok

(1) Vek potrebný pre nárok na starobný dôchodok účastníkom odboja I. a II. skupiny sa určí tak, že

- a) ak ide o starobný dôchodok podľa § 44 ods. 1, sa od veku 60 rokov u muža a veku 55 rokov u ženy odpočíta jeden rok za každý začatý rok odbojovej činnosti; potrebný vek je však najmenej 55 rokov u muža a 50 rokov u ženy, ak ide o účastníka odboja I. skupiny, a najmenej 57 rokov u muža a 52 rokov u ženy, ak ide o účastníka odboja II. skupiny,
- b) ak ide o starobný dôchodok podľa § 44 ods. 3, sa od veku 60 rokov odpočíta jeden rok za každý začatý rok odbojovej činnosti; potrebný vek však je najmenej 55 rokov, ak ide o účastníka odboja I. skupiny, a najmenej 57 rokov, ak ide o účastníka odboja II. skupiny,
- c) ak ide o starobný dôchodok podľa § 44 ods. 4, sa od veku 65 rokov odpočíta jeden rok za každý začatý rok odbojovej činnosti; potrebný vek je však najmenej 60 rokov, ak ide o účastníka odboja I. skupiny, a najmenej 62 rokov, ak ide o účastníka odboja II. skupiny.

(2) Vek potrebný pre nárok na starobný dôchodok účastníka odboja III. skupiny, ktorý bol aspoň šesť mesiacov väznený z dôvodov fašistickej perzekúcie, je

- a) ak ide o starobný dôchodok podľa § 44 ods. 1, 59 rokov u muža a 54 rokov u ženy,
- b) ak ide o starobný dôchodok podľa § 44 ods. 3, 59 rokov,
- c) ak ide o starobný dôchodok podľa § 44 ods. 4, 64 rokov.

(3) Vek potrebný pre nárok účastníčky odboja na starobný dôchodok podľa § 44 ods. 1 je 55 rokov, pokiaľ ustanovenie odseku 1 nie je pre ňu výhodnejšie.

(4) Ak sú iné ustanovenia zákona o veku potrebnom pre nárok na starobný dôchodok výhodnejšie, platia tieto iné ustanovenia.

§ 74e**Výška starobného a invalidného dôchodku členov družstiev s vyššou úrovňou hospodárenia**

(1) Základná výmera starobného a invalidného dôchodku (§ 54 ods. 1 a 2) člena družstva s vyššou úrovňou hospodárenia je, ak ide o účastníka odboja

skupiny	
I.	60 %
II.	55 %
III. a IV.	50 %

priemernej mesačnej pracovnej odmeny.

(2) Ustanovenia § 45 ods. 2 a § 54 ods. 3 platia s tým, že percentné zvýšenie základnej výmery za každý rok pracovnej činnosti patrí účastníkom odboja I. a II. skupiny od 21. roku pracovnej činnosti, a pokiaľ ide o hranicu, do ktorej patrí zvýšenie, platí nasledujúci odsek 4.

(3) Za každý začatý rok odbojovej činnosti zvyšuje sa starobný a invalidný dôchodok (§ 54 ods. 1 a 2 a § 55) účastníka odboja

skupiny	mesačne o Kčs
I.	120
II. a III.	100
IV.	80

(4) Starobný a invalidný dôchodok ku dňu vzniku nároku na dôchodok je

- a) najviac 70 % priemernej mesačnej pracovnej odmeny, ak ide o účastníka odboja II. skupiny,
  - b) najviac 60 % priemernej mesačnej pracovnej odmeny, ak ide o účastníka odboja III. a IV. skupiny,
- pokiaľ iné ustanovenia tohto zákona nie sú pre neho výhodnejšie; ak ide o účastníka odboja I. skupiny, výška dôchodku nie je takto obmedzená.

(5) Zvýšenie prevyšujúce hranicu 70 %, prípadne 60 % priemernej mesačnej pracovnej odmeny, uvedenú v predchádzajúcom odseku a v § 45 ods. 3 a § 54 ods. 4, patrí, len ak ide o zvýšenie dôchodku podľa odseku 3.

(6) Invalidný (čiastočný invalidný) dôchodok člena družstva, ktorý je účastníkom odboja a ktorého invalidita (čiastočná invalidita) vznikla v súvislosti s odbojovou činnosťou, posudzuje sa podľa ustanovení o invalidnom (čiastočnom invalidnom) dôchodku pri pracovnom úraze (§ 57); ustanovenie § 51 ods. 1 tu neplatí. Ustanovenie § 75 ods. 3 platí obdobne.

§ 74f**Výška starobného a invalidného dôchodku členov družstiev, ktoré neboli uznané za družstvá s vyššou úrovňou hospodárenia**

(1) Starobný a invalidný dôchodok členov družstiev, ktoré neboli uznané za družstvá s vyššou úrovňou hospodárenia, sa zvyšuje, ak ide o účastníka odboja, o sumy uvedené v § 74e ods. 3 spôsobom a za podmienok ustanovených v tom istom ustanovení.

(2) Ustanovenie § 74e ods. 6 platí obdobne.

Spoločné ustanovenia pre členov všetkých družstiev

§ 74g

Najvyššia a najnižšia výmera starobného a invalidného dôchodku

(1) Starobný a invalidný dôchodok účastníka odboja spolu s akýmkoľvek iným dôchodkom z dôchodkového zabezpečenia (poistenia) nesmie prevyšovať sumu 2500 Kčs mesačne.

(2) Starobný a invalidný dôchodok je najmenej, ak ide o účastníka odboja

skupiny	mesačne o Kčs
I.	1400
II.	1200
III.	1000
IV.	800

(3) Najnižšia výmera čiastočného invalidného dôchodku je polovica najnižšej výmery invalidného dôchodku.

(4) Starobný a invalidný dôchodok je najviac 100 % priemernej mesačnej pracovnej odmeny neobmedzenej podľa § 42 ods. 3; to však neplatí, ak ide o starobný alebo invalidný dôchodok patriaci v najnižšej výmere (odsek 2) alebo o starobný alebo invalidný dôchodok priznaný podľa predpisov platných pred 1.aprílom 1962.

§ 74h

Vdovský dôchodok, starobný a invalidný dôchodok vdovy

(1) Vdove po účastníkovi odboja patrí vdovský dôchodok, ak sa splní niektorá z podmienok ustanovených v § 65 ods. 2 pre nárok na vdovský dôchodok i po uplynutí dvoch rokov po zániku skoršieho nároku na vdovský dôchodok.

(2) Vdovský dôchodok vdovy po účastníkovi odboja je najmenej 560 Kčs mesačne.

(3) Vdovský dôchodok účastníčky odboja, ktorá nemá iný dôchodok ani príjem zo zamestnania alebo z inej zárobkovej činnosti, vymeria sa najmenej sumou uvedenou v § 74g ods. 2 podľa toho, do ktorej skupiny účastníkov odboja je vdova zaradená.

(4) Vdovský dôchodok sa vdove zárobkove činnej nekráti, ak ide o účastníčku odboja alebo o vdovu po účastníkovi odboja.

(5) Ak vdova po účastníkovi odboja nemá nárok na vdovský dôchodok, požíva však starobný alebo invalidný dôchodok, patrí tento dôchodok najmenej vo výške 560 Kčs mesačne.

§ 74ch

Výška sirotského dôchodku

(1) Sirotský dôchodok jednostranne osirelého dieťaťa po účastníkovi odboja je najmenej 400 Kčs mesačne.

(2) Sirotský dôchodok obojstranne osirelého dieťaťa po účastníkovi odboja je 700 Kčs mesačne.

§ 74i

Výška dôchodku rodičov

Ak sa poskytuje rodičom účastníka odboja, ktorý v súvislosti s odbojovou činnosťou padol, bol popravený alebo zomrel vo väzení, dôchodok rodičov, starobný, invalidný, vdovský alebo sociálny dôchodok, patrí tento dôchodok najmenej vo výške 600 Kčs mesačne, ak ide o jednotlivca, a 900 Kčs mesačne, ak ide o manželskú dvojicu.

§ 74j

Vyňatie z osobitnej dane z dôchodku

Dôchodky poskytované v najnižšej výmere podľa tejto časti zákona ani dôchodky z nich vymerané nepodliehajú osobitnej dani z dôchodku."

13. V § 76 ods. 1 sa vypúšťa ustanovenie písmena a); v dôsledku toho sa v tom istom odseku vypúšťa označenie ďalšieho ustanovenia písmenom b) a v odseku 2 písm. a) sa vypúšťajú slová „písm. b)".
14. V § 80 ods. 2 sa suma 200 Kčs zvyšuje na 500 Kčs.
15. Paragraf 81 ods. 3 znie:

„(3) Ak má manželka, plnoletá príbuzná, družka vojaka alebo manžel vojačky iný príjem zo zárobkovej činnosti a nestará sa o dieťa (§ 44 ods. 2), kráti sa zaopatrovací príspevok o polovicu sumy, o ktorú úhrn zaopatrovacieho príspevku a hrubého príjmu prevyšuje mesačne sumu 1500 Kčs."

16. V § 102 ods. 1 druhej vety sa doterajšia citácia „§ 47 ods. 1, § 58 ods. 1" dopĺňa na konci citáciou „§ 74g ods. 1".
17. Za § 137 sa vkladá nový § 137a, ktorý znie:

„§ 137a

Úprava dôchodku rodičov a súrodencov

Dôchodky rodičov a súrodencov priznané podľa predpisov o dôchodkovom poistení (zaopatrení) platných pred 1.januárom 1957, ktoré sú jediným alebo hlavným zdrojom výživy dôchodcu, sa upravujú na žiadosť dôchodcu tak, aby dôchodok nebol menší ako 445 Kčs mesačne, a ak ide o manželskú dvojicu, menší ako 645 Kčs mesačne."

18. Paragraf 142 sa vrátane nadpisu zrušuje.

Čl. V

Predsedníctvo Národného zhromaždenia sa splnomocňuje, aby v Zbierke zákonov vyhlásilo úplné znenie zákona o sociálnom zabezpečení a zákona o sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov, ako vyplýva z neskorších predpisov.

Čl. VI

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1969.

*) § 78 ods. 5 vyhlášky č. 102/1964 Zb.

**) Napr. § 13 ods. 4, § 18 ods. 1 a 4, § 23 ods. 4, § 28 ods. 1 a 3 a ods. 4 písm. b), § 100 ods. 3 a 4, § 101, § 102 ods. 2 a § 103 zákona č. 101/1964 Zb., § 45 ods. 3, § 47 ods. 1 a 3, § 58 ods. 1 a 3 a ods. 4 písm. b) zákona č. 103/1964 Zb.

***) § 47 zákona č. 101/1964 Zb. a § 82 zákona č. 103/1964 Zb., § 22 ods. 3 vyhlášky č. 105/1964 Zb.

†) Zákon č. 103/1964 Zb. o sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov v znení zákonov č. 141/1965 Zb., č. 116/1967 Zb. a č. 89/1968 Zb. a vykonávacie predpisy k tomuto zákonu.

*) Podľa § 1 ods. 1 č. 1 písm. f) zákona č. 255/1946 Zb. je účastníkom povstania, kto sa zúčastnil povstania v máji 1945, pričom za bojov padol, bol ťažko zranený alebo utrpel ťažkú poruchu zdravia.

